

Warszawa, dnia 25 lipca 2025 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-I.4221.345.2025.JC.4

Burmistrz Nasielska

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą oos”) oraz art. 106 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm., zwanej dalej „Kpa”), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznych na działkach nr ewid. 212/5, 212/6, 212/7, 212/8, 212/9, w obrębie 0007 Chrcynno o mocy do 8 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą”,

uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określám następujące warunki:

I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. Prace związane z realizacją przedsięwzięcia należy realizować pod nadzorem przyrodniczym specjalisty lub specjalistów posiadających wiedzę i doświadczenie, w szczególności z zakresu ornitologii, teriologii, herpetologii i entomologii. Do zadań nadzoru należą w szczególności działania takie jak: kontrole drzew, krzewów oraz płatów roślinności zielnej przed ich usunięciem, montaż tymczasowych płotków ochronnych i kontrola ich (co najmniej dwukrotna w ciągu doby – rano i wieczorem) pod kątem obecności w ich obrębie osobników drobnych zwierząt usiłujących je sforsować i ich przenoszenie na stanowiska zastępcze zlokalizowane poza placem budowy, kontrola szczelności ww. płotków oraz ich naciągu, nadzór przyrodniczy na zdejmowaniu wierzchniej warstwy gleby (humusu), kontrola i ograniczenie powstawania (wyrównywanie, zasypywanie) potencjalnych miejsc tworzenia się zalewisk i zastoisk wody (koleiny, wykopy) oraz kontrola wszelkich zagłębień, których nie udało się zlikwidować przed napływem do nich wody pod kątem zasiedlenia przez drobne zwierzęta, głównie płazy oraz kontrola (dwukrotna w ciągu doby – rano i wieczorem) wykopów i innych elementów stwarzających ryzyko powstania pułapek antropogenicznych pod kątem uwięzienia w nich drobnych zwierząt, w przypadku braku możliwości samodzielnego opuszczenia zalewisk i zastoisk wody lub wykopów przenoszenie zwierząt lub ich form rozwojowych (np. skrzeku, kijanek) na siedliska zastępcze dające im możliwość dalszej egzystencji zlokalizowane na terenach sąsiednich. Translokacja osobników gatunków chronionych powinna odbywać się z uwzględnieniem przepisów odrębnych.
2. Bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji, należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody. Kontrola powinna zostać wykonana z udziałem nadzoru przyrodniczego.

3. Zaplecze budowy, tj. miejsce postoju pojazdów i maszyn budowlanych, składowania odpadów, mas ziemnych i materiałów budowlanych zlokalizować w odległości co najmniej 20 m od koryt rowów melioracyjnych i lokalnych podmokłości (okresowe zbiorniki wodne) znajdujących się na terenie planowanej inwestycji oraz w obrębie powierzchni utwardzonych. W przypadku braku możliwości wykorzystania terenów utwardzonych (np. dawnego pasa startowego) pod zaplecze budowy, należy powierzchnię zaplecza uprzednio uszczelnić oraz wyposażyć w specjalistyczny sorbent do absorpcji potencjalnie niebezpiecznych dla środowiska wycieków.
4. Przed przystąpieniem do realizacji inwestycji zdjąć jednokierunkowo wierzchnią (do głębokości około 0,3 m p.p.t.) warstwę gleby urodzajnej (humus), zdeponować ją w niewielkich przyzmacach i w największym możliwym stopniu wykorzystać do rekultywacji terenu inwestycji po zakończeniu realizacji prac ziemnych. W przypadku wystąpienia dłuższych okresów pomiędzy zdjęciem humusu, a jego powtórny wykorzystaniem, przyzmy należy zabezpieczyć przez rozmywaniem i przesuszeniem.
5. Płotki ochronne w sąsiedztwie rowów melioracyjnych i okresowych drobnych zbiorników wodnych należy rozstawić przy udziale nadzoru przyrodniczego przed okresem spodziewanej aktywności płazów, tj. tuż przed zakończeniem okresu hibernacji i rozpoczęciem wiosennej migracji do miejsc rozrodu przypadającym mniej więcej na okres od początku marca aż do zakończenia okresu migracji do miejsc zimowania przypadającym mniej więcej na okres do połowy października. Wskazany termin należy traktować orientacyjnie, a głównym kryterium powinny być warunki pogodowe panujące w danym sezonie, które w największym stopniu wpływają na aktywność płazów. Ogrodzenie winno być stabilne, z trwałym naciągiem i szczelnie przylegające do podłoża (jego dolną część należy zagłębić w grunt na głębokość około 10 cm). Nadziemna część ogrodzenia powinna posiadać wysokość około 50 cm i być wyposażona w tzw. przewieszkę (odgięta mniej więcej pod kątem prostym górna jego część o szerokości około 10 cm). Zaleca się zastosowanie siatki, tzw. żabianki o oczkach nie większych jak 0,5 cm x 0,5 cm. Dopuszcza się zastosowanie innych materiałów pod warunkiem zachowania odpowiedniego naciągu materiału, z którego będzie wykonane ogrodzenie oraz zastosowanie przewieszki. Po zakończeniu robót ziemno-budowlanych należy zdemontować tymczasowe ogrodzenia ochronne.
6. Planowaną wycinkę drzew i krzewów ograniczyć do niezbędnego minimum uwarunkowanego występowaniem kolizji z inwestycją i wykonać poza okresem lęgowym ptaków (tj. poza okresem 1 marca - 15 października). Dopuszcza się wykonanie wycinki we wskazanym okresie w przypadku niestwierdzenia przez nadzór ornitologiczny aktywnych lęgów (w okresie maksymalnie 3 dni przed rozpoczęciem wycinki) na egzemplarzach drzew i krzewów przewidzianych do usunięcia (ryzyko zniszczenia lęgu) i w ich bezpośrednim sąsiedztwie (ryzyko porzucenia lęgu).
7. W trakcie trwania prac ziemnych i budowlano-montażowych należy kontrolować teren zamierzenia pod kątem obecności zwierząt i umożliwić im ucieczkę lub przenieść je poza teren budowy w bezpieczne dla nich miejsce. Należy unikać tworzenia zastoisk wodnych umożliwiających składanie skrzeku przez płazy. Jeżeli powstaną głębokie koleiny ze stagnującą wodą lub zastoiska, powinny być one skontrolowane przed ich zasypaniem ze względu na potencjalną obecność płazów (lub innych drobnych zwierząt), a w razie ich stwierdzenia należy je odłowić i przenieść na siedliska zastępcze występujące w otoczeniu terenu inwestycji, z zastosowaniem przepisów odrębnych. Ww. kontrole, odłów i przeniesienie gatunków należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym.
8. Prace związane z realizacją inwestycji prowadzić wyłącznie w porze dnia, tj. pomiędzy 06:00-22:00.
9. Drzewa i krzewy znajdujące się w obrębie inwestycji nieprzeznaczone do wycinki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami w następujący sposób:

- prace w obrębie bryły korzeniowej wykonywać ręcznie przy pomocy prostych narzędzi, np. szpadla;
  - przy wykonywaniu prac podczas dłuższych okresów bez opadów (susza) korzenie narażone na przesuszenie zabezpieczyć, np. przy pomocy mat jutowych oraz zapewnić odpowiednie nawodnienie egzemplarzom drzew narażonych na tego typu negatywne oddziaływania;
  - prowadzić wykopy nie bliżej niż 1,5 m od pni;
  - unikać obsypywania drzew i krzewów masami ziemnymi z sąsiadujących wykopów;
  - nie wysypywać, nie składować i nie wylewać w obrębie zasięgu systemów korzeniowych drzew i krzewów jakichkolwiek substancji mogących spowodować zanieczyszczenie gleby i wód gruntowych, a przez to obumieranie drzew i krzewów;
  - nie parkować i nie poruszać się ciężkim sprzętem budowlanym w bezpośrednim sąsiedztwie drzew;
  - nie prowadzić prac związanych z zagęszczaniem gruntu w zasięgu korzeni drzew i krzewów.
10. Po zakończeniu budowy farmy powierzchnie niezabudowane i nieutwardzone pozostawić do naturalnej sukcesji. Powierzchnie w największym stopniu przekształcone narażone na wnikanie inwazyjnych gatunków obcych, np. nawłoci, obsiać mieszkanką traw i ziół dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych, w tym zawierającą gatunki nektarodajne kwitnące w różnych etapach sezonu wegetacyjnego.
11. Koszenie powierzchni zadarnionych na terenie farmy fotowoltaicznej prowadzić maksymalnie dwa razy do roku na wysokości co najmniej 10-15 cm nad powierzchnią gruntu oraz rozpoczynać od centrum farmy w kierunku jej brzegów. Koszenie realizować w miarę możliwości w okresie od początku września do końca lutego. W wyjątkowych sytuacjach konieczności wykoszenia terenu, poza tym okresem, koszenie należy bezwarunkowo poprzedzić kontrolą specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu ornitologii i teriologii, który potwierdzi brak aktywnych lęgów ptasich i obecności młodych osobników ssaków wykorzystujących do rozrodu nory lub nadziemne gniazda wśród roślinności zielnej, np. badylarka. Kontrole należy przeprowadzić maksymalnie na dwa dni przed planowanym wykonaniem koszenia. W przypadku stwierdzenia aktywnych ptasich lęgów lub rozrodu innych grup zwierząt koszenie należy opóźnić do czasu ich zakończenia. Ściętą biomasę należy zebrać i usunąć z terenu farmy.
12. Nie stosować nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na powierzchniach biologicznie czynnych w obrębie farmy.
13. Mycie paneli fotowoltaicznych wykonywać maksymalnie raz w roku lub rzadziej (w przypadku podjęcia decyzji przez Inwestora o zastosowaniu paneli grafenowych z powłoką samoczyszczącą wymagających mycia nie częściej niż raz na 2-3 lata). Do mycia paneli wykorzystywać czystą wodę (zdemineralizowaną) bez detergentów i środków czystości.
14. Terminy wykonywania okresowych przeglądów technicznych elementów farmy fotowoltaicznej w największym możliwym stopniu skorelować z terminami koszenia powierzchni zadarnionych i mycia paneli.

II. Stwierdzam konieczności określenia warunków dotyczących ochrony środowiska w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

1. Ogrodzenie terenu inwestycji wykonać z materiałów azurowych (stalowej siatki ogrodzeniowej lub stalowych paneli ogrodzeniowych o oczkach wielkości 6 cm x 6 cm) opartych na słupkach zamocowanych w gruncie bez podmurówki. Pomiędzy dolną częścią ogrodzenia, która musi mieć zaokrąglone powierzchnie wykluczające możliwość kaleczenia się zwierząt przechodzących pod ogrodzeniem, a powierzchnią gruntu należy zachować około 20 cm prześwit.

2. Ogrodzenie farmy, stację transformatorową i inne elementy kubaturowe pomalować w odcieniach szarości, brązu lub zieleni o stonowanym nasyceniu barw.
3. Zastosować panele z porowatą strukturą pochłaniającą odbicia światła, a na ich powierzchni zastosować powłoki antyrefleksyjne.
4. Zabezpieczyć wszelkie otwory (dotyczy przede wszystkim stacji transformatorowej, magazynu energii, inwerterów), poprzez zasłonięcie ich siatką o oczkach o średnicy maksymalnie 1 cm.
5. Nie wprowadzać stałego oświetlenia terenu farmy. Dopuszcza się wprowadzenie oświetlenia aktywowanego przez ruch (czujniki ruchu) z zastosowaniem następujących parametrów i wymagań:
  - stosować oświetlenie charakteryzujące się parametrem ULR (ang. Upward Light Ratio) zbliżonym do 0;
  - oprawy oświetleniowe powinny zostać wyposażone w źródło światła o ciepłej barwie, najlepiej typu LED, przy czym parametr barwy światła (CCT) powinien mieścić się w zakresie 2700 - 3000 K;
  - źródła światła skierować na powierzchnię terenu, który ma być oświetlany;
  - podczas uruchamiania źródła światła zastosować reduktory pozwalające na stopniowy i powolny wzrost natężenia światła do uzyskania docelowej wartości podobnie podczas wyłączenia źródła światła podczas ustania ruchu;
  - stosować szczelne obudowy lamp.
6. W przypadku zastosowania transformatorów olejowych w stacji transformatorowej zainstalować pod nimi szczelne misy olejowe.

III. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

UZASADNIENIE

Burmistrz Nasielska pismem z dnia 10 października 2024 r., znak: ŚROW.6220.16.2023.IB.26 (data wpływu do tutejszego Organu w dniu 16 października 2024 r.), wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia pn. *„Budowa instalacji fotowoltaicznych na działkach nr ewid. 212/5, 212/6, 212/7, 212/8, 212/9, w obrębie 0007 Chrcynno o mocy do 8 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą”*.

Do pisma dołączono: wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 6 września 2023 r., raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zwany dalej „raportem ooś”) w wersji elektronicznej oraz informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji.

W dniu 12 grudnia 2024 r. Burmistrz Nasielska doręczył m.in. wersję pisemną raportu ooś.

Inwestycja należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś i wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839). W przedmiotowym postępowaniu ma bowiem zastosowanie przepis § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1724).

Treść niniejszego postanowienia przygotowana została w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie oraz wiedzę własną organu.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie instalacji fotowoltaicznych na działkach o nr ew.: 212/5, 212/6, 212/7, 212/8 i 212/9, w obrębie 0007 Chrcynno, gmina Nasielsk. Obszar inwestycji zajmować będzie powierzchnię około 16,7413 ha.

Elementami instalacji fotowoltaicznych będą:

- panele fotowoltaiczne – ilość paneli fotowoltaicznych uzależniona będzie od mocy panelu użytego na etapie projektu budowlanego/wykonawczego, z tym, że całkowita moc zainstalowana wyniesie maksymalnie 8 MW;
- konstrukcje stołów pod moduły fotowoltaiczne, bez możliwości automatycznej regulacji kąta nachylenia paneli;
- inwertery w ilość odpowiednio dobranej na etapie projektowania wraz z instalacjami kablowymi;
- przewody elektryczne – nisko- i średnionapięciowe przewody o różnej średnicy umożliwiające połączenie ze sobą wszystkich elementów farmy;
- kontenerowa stacja transformatorowa nn/SN;
- magazyn energii;
- infrastruktura towarzysząca – plac manewrowy, droga wewnętrzna, ogrodzenie, systemy monitoringu;
- przyłącze elektroenergetyczne (jego rodzaj zależny będzie od podłączenia do sieci elektroenergetycznej);
- ochrona odgromowa i przeciwprzepięciowa;
- ogrodzenie z siatki ocynkowanej, bez wykonanej podmurówki.

Inwestycja zlokalizowana będzie w granicach Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązuje Uchwała Nr 122/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11350). Najbliższy obszar Natura 2000 Światliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej PLH140045 i najbliższy korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym - Dolina Wkry KPnC-6¹ oddalone są o około 5,4 km na południe od granic nieruchomości, na których planowana jest przedmiotowa inwestycja.

Analizowana inwestycja obejmuje działki stanowiące głównie użytki rolne, pastwiska i łąki przede wszystkim klasy IV i V, a w mniejszym stopniu nieużytki i lasy. Niewielki fragment terenu zlokalizowany w zachodniej części obszaru objętego przedsięwzięciem jest zabudowany (infrastruktura związana z lotniskiem). Zgodnie z raportem ooś „teren przeznaczony pod inwestycję jest użytkowany głównie rolniczo lub służy za obszar terenu lotniska”.

Otoczenie terenu inwestycji stanowią: od północy rozległe pola uprawne, od wschodu grunty użytkowane rolniczo (głównie pola uprawne), za którymi znajdują się zadrzewienia oraz budynki mieszkalne, od południa teren trawiastego lotniska, a najbardziej wysunięty na południe fragment inwestycji przylega do drogi woj. nr 632, przy której występuje rozproszona zabudowa siedliskowa i pola uprawne oraz niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia (największe z nich o powierzchni około 1,5 ha przylega do południowo-wschodniego fragmentu terenu objętego zamierzeniem), a od zachodu droga gminna nr 240311W, za którą znajdują się tereny trawiaste, wraz z niewielkimi płatami zadrzewień.

Na terenie planowanego zamierzenia brak jest stałych zbiorników wodnych, występują na nim rowy i okresowe oczka wodne, w północno-zachodniej części znajduje się zarurowany ciek, przebiegający pod powierzchnią ziemi.

Na potrzeby opracowania raportu ooś wykonana została w 2024 r. inwentaryzacja przyrodnicza obejmująca teren zamierzenia i przyjęty bufor wokół niego obejmujący teren przylegający do niego bezpośrednio (brak wskazania szczegółowych danych na temat liczby i terminu poszczególnych kontroli

---

¹ <http://mapa.korytarze.pl/>

jednak przekazana dokumentacja, a zwłaszcza uzyskane wyniki świadczą o tym, że obejmowały sezon lęgowy). Dane florystyczne, mykologiczne i faunistyczne zbierano metodą marszrutową, co pozwoliło na dokładną penetrację powierzchni działek oraz obszaru sąsiadującego z przedsięwzięciem objętych oddziaływaniem inwestycji. W przypadku ptaków część gatunków określono na podstawie ich odgłosów i bezpośrednich obserwacji. Duże znaczenie w oznaczaniu gatunków zwierząt miały obserwacje tropów, odchodów, śladów żerowania, kryjówek, legowisk, odgłosów itp. Metody te charakteryzują się większą skutecznością w wykrywaniu w szczególności ssaków występujących na obszarze inwentaryzacji. Metodyka poszukiwania płazów i gadów obejmowała aktywne poszukiwania w szczególności na obszarze zalewisk, na podmokłych łąkach, zagłębieniach terenu oraz w sąsiedztwie cieków i stawów. Szczególną uwagę zwracano na weryfikację miejsc stanowiących potencjalne siedliska występowania dzikiej fauny.

Na znacznej części terenu opracowania stwierdzono występowanie bardzo ubogich florystycznie gruntów ornych, które w większości porastają jednogatunkowe agregacje roślin uprawnych (pola objęte są intensywnymi zabiegami agrotechnicznymi, w tym zwalczaniem chwastów). Na miedzach i w bezpośrednim sąsiedztwie pól wykazano gatunki segetalne i synantropijne takie jak: chaber bławatek, fiołek polny, lepnica biała, dziewanna kutnerowata, ostrożeń polny, wyka ptasia, mak polny i tobołki polne. Na południu w okolicach hangarów i nieużytków występują głównie powierzchnie trawiaste i nieużytki porolne zajęte przede wszystkim przez: wiechlinę roczną, kupkówkę pospolitą, życię trwałą, mietlicę pospolitą, trzcinnik piaskowy oraz babkę lancetowatą, nostryk biały, babkę zwyczajną, koniczynę białą, mniszka lekarskiego, pokrzywę zwyczajną, bylicę piołun, wrotycz pospolity, dąbrówkę żółtokwiatową, ostrożeń łąkowy, szczaw rozpierzchły, przytulię czepną, tasznik pospolity, skrzyp polny, dziewannę kutnerowatą, krwawnik pospolity, skrzyp polny, lepnicę białą oraz pięciornik gęsi, bodziszek łąkowy oraz inwazyjny gatunek obcy - nawłóć kanadyjską. Przy rowach i okresowych oczkach wodnych w pobliżu istniejącego lotniska stwierdzono pałkę szerokolistną, wierzby *Salix sp.*, bodziszek łąkowy, pokrzywę zwyczajną, babkę lancetowatą, przytulię czepną czy pięciornik gęsi. Znacznie większą wartość przyrodniczą stanowią zadrzewienia występujące w okolicach hangarów oraz w zachodniej i południowej części terenu inwentaryzacji. W ich obrębie występują wierzby *Salix sp.*, topole *Populus sp.*, wiązy *Ulmus sp.*, bez czarny, klon zwyczajny, brzoza brodawkowata, dęby *Quercus sp.*, lipy *Tilia sp.*, drzewa owocowe (głównie jabłonie), a także inwazyjne taksony takie jak: dereń *Cornus sp.* (nie dotyczy rodzimego derenia świdwy) i klon jesionolistny. Oprócz tego w miejscach sąsiadujących z zabudowaniami w warstwie zielnej wykazano winobluszcz *Parthenocissus sp.* a, także jeżynę krzewiastą. W składzie zadrzewień występujących na obszarze lotniska wyróżnić można: topolę białą, topolę osikę, sosnę zwyczajną, szakłak pospolity, bez czarny, brzozę brodawkowatą, wierzby *Salix sp.* i drzewa owocowe. Miejscami zakrzewienia występujące na terenie zamierzenia mają formę, tzw. czyżni złożonych ze: śliwy tarniny, kaliny koralowej, dzikiej róży i żarnowca miotlastego. Wśród inwazyjnych gatunków obcych prócz ww. nawłoci kanadyjskiej i klonu jesionolistnego stwierdzono również robinie akacjową i różę pomarszczoną. W trakcie kontroli stwierdzono jedynie pospolite gatunki grzybów (w tym porostów), takich jak np. złotorost ścienny oraz gatunki z rodziny purchawkowatych. Podczas inwentaryzacji nie wykazano gatunków flory i grzybów (w tym porostów) podlegających ochronie oraz typów siedlisk przyrodniczych, które zostały ujęte w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej.

Teren objęty inwentaryzacją jest zróżnicowany, jeśli chodzi o różnorodność siedlisk dostępnych dla dzikich zwierząt. Na obszarze występują zarówno tereny otwarte (głównie) pola uprawne, jak i rowy i okresowe oczka wodne, a także tereny zadrzewień i lasów, co powoduje, że fauna występująca na tym terenie jest dosyć liczna i zróżnicowana. Najpospolitszą grupą zwierząt w obrębie badanego terenu są bezkręgowce, zwłaszcza owady i mięczaki. Stwierdzono m.in. przedstawicieli: pluskwiaków, np. nartnika szybiela, chrząszczy - rynnicę wierzbową, biedronkę siedmiokropkę oraz gatunki z rodziny biegaczowatych, motyli, np. bielinka kapustnika, rusałkę pawik, czerwończyka żarka, prostoskrzydłych, np. konika pospolitego, błonkówek, np. pszczołę miodną, trzmiele (nie wymieniono konkretnych gatunków), ważek, np. szabłaka krwistego, mrówek z rodzaju *Formica*, pajęczaków, np. bagnika przybrzeżnego, ślimaków, np. wstężyka ogrodowego. Wśród ww. taksonów ochronie gatunkowej podlegają trzmiele. W przypadku mrówek brak oznaczenia gatunku. Wśród wykazanych gatunków nie stwierdzono taksonów wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Na terenie wykazano obecność płazów, szczególnie w pobliżu rowów oraz w okolicy lasu. Stwierdzono ropuchę szarą. Nie wykluczono jednak przynajmniej okresowej obecności żaby trawnej i przedstawicieli żab zielonych z uwagi na obecność potencjalnych siedlisk ww. taksonów. W okolicach rowów, w sąsiedztwie hangarów i zadrzewień w południowej części obszaru stwierdzono liczne występowanie jaszczurki żyworodnej. Stwierdzone gatunki płazów i gadów objęte są ochroną. Wśród nich nie wykazano taksonów wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

W przypadku awifauny na terenach otwartych stanowiących głównie pola uprawne wykazano: skowronka, potrzęsacza, myszołowa i bażanta, a w obrębie ich fragmentów podlegających naturalnej sukcesji drzew i krzewów również gąsiorka. W obrębie zadrzewień, w tym w pobliżu zabudowy stwierdzono bogatkę, kosa, szpaka, pliszkę siwą i ziębę. Na terenie zadrzewień w okolicach czyżni oraz przy hangarach obserwowano srokę. Nieliczną obecność czajki, kruka, gołębia miejskiego, kawki, modraszki, oknówki oraz pierwiosnka wykazano na terenach pól uprawnych. Dla większości stwierdzonych gatunków ptaków teren planowanej inwestycji stanowi dogodny obszar lęgowy i żerowiskowy. Prawie wszystkie ze stwierdzonych taksonów objęte są ochroną gatunkową z wyjątkiem bażanta (gatunek łowny), a dodatkowo jeden z nich (gąsiorek) wymieniony jest w załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

W trakcie kontroli stwierdzono obecność (zarówno na obszarze trawiastym, jak i na powierzchni ścieżek) saren i jeleni, a także liczne ślady bytowania (w postaci tropów, odchodów oraz miejsc odpoczynku i żerowania) gryzoni, zająca, lisa i przedstawicieli łasicowatych. Ślady występowania kreta w postaci kretowisk wykazano w większości w okolicach zadrzewień i rowów w okolicy lotniska. Gatunek podlega ochronie poza terenem lotniska, gdyż zgodnie z przepisami prawa populacje gatunku zamieszkujące tereny trawiastych lotnisk wyłączone są spod ochrony.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że realizacja i funkcjonowanie planowanej inwestycji nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony, tj. dwa chronione typy siedlisk przyrodniczych (grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170 oraz ciepłolubną dąbrowę 9110*) najbliższego obszaru Natura 2000 Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej PLH140045 i na integralność ww. obszaru, jak również na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Realizacja inwestycji nie przyczyni się również do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu przy uwzględnieniu poniższych warunków realizacji inwestycji, do zwiększenia wrażliwości elementów środowiska przyrodniczego na ewentualne zmiany klimatyczne obszaru oraz nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska lęgowe (nie występują na terenie zamierzenia i w jej bliskim sąsiedztwie).

W sentencji niniejszego postanowienia określono warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Wprowadzenie nadzoru przyrodniczego i określenie jego zakresu na poszczególnych etapach realizacji prac pozwoli na ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze poprzez przekazywanie na bieżąco wykonawcy prac uwag i zaleceń do zakresu i harmonogramu prac budowlanych. Kontrola szczelności ogrodzenia tymczasowego pozwoli na ograniczenie ryzyka wnikania drobnych zwierząt na teren zamierzenia. Kontrola zdejmowania wierzchniej warstwy gleby pozwoli na wstrzymanie prac w przypadku stwierdzenia zwierząt, które nie mogą podjąć samodzielnej ucieczki na tereny sąsiednie i na ewentualne ich przeniesienie poza obszar prowadzenia prac. Kontrola i likwidacja potencjalnych miejsc powstawania zalewisk i zastoisk wody ma na celu ograniczenie powstawania miejsc stanowiących potencjalne siedliska bytowania i rozrodu płazów, a kontrola powstałych zalewisk i zastoisk wody, których nie dało się uniknąć, jak również wykopów ma na celu ograniczenie ryzyka rozjechania lub zasypania uwięzionych w nich zwierząt (dotyczy zarówno postaci dojrzałych, jak i ich form rozwojowych). Wszystkie przedstawione powyżej działania minimalizujące wchodzące w zakres prac nadzoru przyrodniczego mają na celu ograniczenie śmiertelności drobnych zwierząt bytujących na przedmiotowym terenie i na terenach sąsiednich oraz na realizację prac z poszanowaniem przepisów dotyczących ochrony gatunkowej.

Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia podczas realizacji inwestycji możliwe jest stwierdzenie występowania gatunków objętych ochroną (na co wskazują wyniki przeprowadzonej na potrzeby wykonania raportu o osłabieniu inwentaryzacji przyrodniczej), w tym nie można również wykluczyć gniazdowania niektórych gatunków ptaków, które w 2024 r. uznano na tym terenie za lęgowe. Zgodnie z 2014 ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm., zwanej dalej j „uop”) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), w stosunku do dziko występujących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną, obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych uoop. Regionalny dyrektor ochrony środowiska między innymi może zezwolić na obszarze swojego działania na odstępstwa od zakazów: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania gatunków zwierząt podlegających ochronie oraz niszczenia gniazd w stosunku do gatunków ptaków objętych częściową i ścisłą ochroną.

Podkreślenia wymaga fakt, iż zezwolenie na czynności podlegające zakazom w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uoop, tj.:

1. leży w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych lub
2. wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, lub
3. leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego, lub
4. jest niezbędne w realizacji badań naukowych, działań edukacyjnych lub celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin, lub
5. umożliwia, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbiór, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów roślin lub grzybów oraz chwytanie, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków objętych ochroną w liczbie określonej przez wydającego zezwolenie, lub
6. w przypadku **gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków** oraz **gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** - wynika z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska, lub
7. w przypadku **gatunków innych niż wymienione w pkt 6** - wynika ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przywołane wyżej przepisy są szczególnie rygorystyczne wobec gatunków objętych ochroną ścisłą, **gatunków ptaków** oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Tu zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-6 uoop (punkty 1-6 wskazano powyżej). Co istotne, przesłanka indywidualna wskazana w art. 56 ust. 4 pkt 6 uoop, w odniesieniu do **gatunków ptaków** dotyczy jedynie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania (art. 56 ust. 4a uoop). W przypadku wydania zezwolenia na czynności **niszczenia, usuwania gniazd bądź schronień ptaków** objętych ochroną gatunkową, zastosowanie mają **jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-5 uoop** (punkty

1-5 wskazano powyżej). Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii Inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 uoop, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

Odpowiednia lokalizacja oraz uszczelnienie i wyposażenie zaplecza budowy pozwolą na ograniczenie ryzyka przedostawania się ropopochodnych i płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn wykorzystywanych podczas realizacji inwestycji do wód powierzchniowych, gleby i wód gruntowych. W celu ochrony humusu stanowiącego najcenniejszą warstwę profilu glebowego oraz środowisko życia dla wielu organizmów glebowych, których stan ilościowy i jakościowy zapewnia korzystne warunki rozwoju dla szaty roślinnej wskazano na odpowiedni sposób zdejmowania, zabezpieczenia i późniejszego jego wykorzystania.

Zastosowanie tymczasowych płotków ochronnych o określonych parametrach w określonych terminach oraz ich odpowiedni montaż i systematyczne kontrole zagwarantują skuteczną ochronę małym zwierzętom, w szczególności płazom, które mogłyby wtargnąć na plac budowy.

Wycinka drzew poza okresem lęgowym lub w tym okresie pod nadzorem ornitologicznym pozwoli uniknąć niepokojenia gniazdujących ptaków, a także ograniczy ich śmiertelność.

Prowadzenie prac związanych z realizacją inwestycji (przewiduje się, że będzie trwać około 8 miesięcy) wyłącznie w porze dnia ograniczy negatywne oddziaływania związane z realizacją inwestycji (hałas, obecność ludzi itp.) na dzikie zwierzęta, zwłaszcza na gatunki prowadzące nocny tryb życia.

Warunki dotyczące drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia, lecz znajdujących się w strefie potencjalnych negatywnych oddziaływań związanych z etapem realizacji inwestycji mają na celu ochronę i zachowanie w jak najmniej zmienionym stopniu dendroflory występującej na przedmiotowym terenie.

Biorąc pod uwagę technologię montażu konstrukcji wsporczych dla paneli (wbijanie w grunt przy użyciu kafaru) nie nastąpią wielkopowierzchniowe przekształcenia dotychczasowej szaty roślinnej (z wyjątkiem planowanej wycinki dendroflory kolidującej z planowanym zagospodarowaniem terenu) w związku z tym pozostawienie powierzchni farmy do naturalnej sukcesji jest korzystnym rozwiązaniem dla występującej drobnej fauny na przedmiotowym terenie. W celu zmniejszenia ryzyka wnikania obcych gatunków inwazyjnych m. in. nawłoci oraz zwiększenia udatności i trwałości obsiewu oraz uatrakcyjnienia terenu farmy dla owadów, których rozwój uzależniony jest od obecności roślin nektarodajnych, wprowadzono obowiązek wykorzystania rodzimych gatunków dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych, w tym gatunków nektarodajnych.

Ekstensywne użytkowanie kośnie powierzchni biologicznie czynnych oraz niestosowanie na nich nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, a także niewykorzystywanie detergentów i środków czystości podczas mycia paneli oraz usunięcie ściętej biomasy pozwolą na szybki wzrost bioróżnorodności w obrębie nowo powstałych powierzchni biologicznie czynnych, w szczególności wpłyną korzystnie na entomofaunę i faunę glebową. Opóźnienie terminu koszenia (wykonywanie pokosu po sezonie lęgowym większości krajowych gatunków ptaków) lub koszenie w sezonie lęgowym, lecz po wykonaniu oględzin terenu przez specjalistę z dziedziny ornitologii i teriologii oraz koszenie odśrodkowe na określonej wysokości nad ziemią mają na celu minimalizację negatywnego wpływu ww. prac (ryzyko utraty lęgu, przypadkowe uśmiercenie lub okaleczenie podczas koszenia itp.) na dziko występujące gatunki zwierząt, w tym na gatunki podlegające ochronie, które mogą potencjalnie bytować na terenie farmy (rozmród, żerowanie, schronienie). Według informacji zawartych w niniejszym raporcie oś wyniki monitoringu funkcjonujących farm fotowoltaicznych wskazują na zakładanie gniazd przez ptaki zwykle na inwerterach oraz na belkach konstrukcyjnych pod panelami. Niemniej jednak, w opinii tutejszego Organu, możliwe jest również w granicach farmy zakładanie gniazd wprost na ziemi w obrębie roślinności zielnej, np. przez trznadla. Dodatkowo późne koszenie (po okresie kwitnienia) oraz zebranie i usunięcie biomasy mają na celu umożliwienie swobodnego rozsiewania się i kiełkowania gatunków roślin wprowadzonych na teren farmy (zapewniony zostanie przebieg pełnego cyklu rozwojowego i miejsca do kiełkowania nasion). Poza tym ograniczenie zakresu prac związanych z funkcjonowaniem farmy (koszenie, mycie paneli, przeglądy techniczne) i wykonywanie ich w miarę możliwości w tych samych terminach pozwoli na zmniejszenie antropopresji na populacje dzikich zwierząt, które zasiedlą teren farmy i tych, które będą funkcjonować w jej bezpośrednim otoczeniu.

Pozostawienie prześwitu o określonej wysokości i o bezpiecznej konstrukcji pod trwałym ogrodzeniem wokół farmy umożliwi swobodną migrację drobnych zwierząt pomiędzy terenem inwestycji, a jego otoczeniem.

Pomalowanie ogrodzenia farmy i wszystkich jej elementów kubaturowych w stonowanych barwach zapobiegnie powstaniu dominanty barwnej w krajobrazie.

Zastosowanie modułów fotowoltaicznych o odpowiedniej strukturze oraz powierzchni antyrefleksyjnej zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli, czyli tzw. „ośnieniu” ornitofauny i mylenia powierzchni paneli z lustrem wody co mogłoby wpływać na ryzyko ewentualnych kolizji ptaków z nimi.

Zabezpieczenie wszelkich otworów, w których mogłyby się zagnieździć ptaki lub schronić nietoperze, wyeliminuje ryzyko porażenia ich prądem, a w konsekwencji ryzyko wystąpienia awarii spowodowanej przez dzikie zwierzęta.

Brak stałego oświetlenia terenu farmy w nocy nie zaburzy rytmu dobowego dzikich zwierząt, które ją z czasem skolonizują (owady, płazy, gady, ptaki i drobne ssaki). Dopuszczony sposób oświetlenia farmy ma na celu zmniejszenie efektu zanieczyszczenia światłem oraz uniknięcia efektu zaskoczenia dzikich zwierząt poruszających się po terenie farmy i odznaczających się nocną aktywnością. W celu ochrony owadów nocnych wskazano na potrzebę zastosowania szczelnych opraw lamp.

Szczelne misy olejowe zabezpieczą przed ewentualnym wyciekami oleju z transformatorów i przedostaniem się go do podłoża (skażenie powierzchni ziemi i wód gruntowych, a przez to zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, głównie drobnych organizmów bytujących na powierzchni gruntu i w przypowierzchniowych warstwach gleby).

W trakcie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wystąpi emisja substancji do powietrza oraz hałasu, spowodowane eksploatacją sprzętu budowlanego i środków transportu. Uciążliwości związane z realizacją planowanej inwestycji będą okresowe i ustąpią po zakończeniu prac budowlanych. Z raportu ooś wynika, że urządzeniami powodującymi emisję hałasu na etapie eksploatacji będą transformator zainstalowany wewnątrz budynku technicznego i falowniki w systemie rozproszonym. Powyższe urządzenia zlokalizowane będą w odległości ponad 100 m od najbliższej położonej zabudowy mieszkaniowej i nie przekroczą dopuszczalnych poziomu hałasu na ww. terenach.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami na etapie realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację, nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenie planowanego przedsięwzięcia nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Regionalny Dyrektor prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania postanowienia dane na temat planowanego przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko i ustalić warunki jego realizacji;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę planowanego przedsięwzięcia oraz powiązania z innymi przedsięwzięciami nie stwierdzono obecnie możliwości ponadnormatywnego kumulowania się oddziaływań tego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi poza terenem inwestycyjnym;
- 3) nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk, lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Niniejsze postanowienie ma charakter uzgodnienia i nie zwalnia Inwestora/Wnioskodawcy od uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji, uzgodnień lub zezwoleń. Jednocześnie na podstawie art. 77 ust. 10 ustawy oś przedmiotowe postanowienie wiąże organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

POUCZENIE

Na podstawie art. 141 § 1 Kpa w związku z art. 77 ust. 7 ustawy oś na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje. Zgodnie z art. 142 Kpa postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa